

Länsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

1 (2)

Datum
2020-04-20

Diarienummer
402-4031-2020

Kiruna kommun

diabas@kiruna.se

Förslag till detaljplan för Riksgränsen 1:12 m.fl. i Kiruna kommun

Handlingar daterade 2020-03-19 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Bakgrund

Kiruna kommun upprättar en detaljplan för att ”möjliggöra utveckling av besöksanläggningar samt säkerställa befintliga verksamheter med tillhörande funktioner” i Riksgränsen ca 13 mil väster om Kiruna tätort inom Kiruna kommun.

Planområdet är ca 11000 m² stort och ligger invid sjön Veipmatluoktas (Vassijaures) västra strand i östra delen av Riksgränsen. Planområdet är idag delvis bebyggt och nyttjas för viss turistverksamhet i form av uthyrning av utrustning m.m. samt för verksamhet inriktad på fastighetsskötsel.

För planområdet gäller 2 detaljplaner från 1989 resp. 1990. Dessa reglerar inom berört planområde markanvändningen till småbåtshamn och flygtrafik.

Planområdet omfattas av bestämmelser om riksintresse för naturvård, kulturmiljö och friluftsliv enligt miljöbalken 3 kap. 6 §, samt för rennäring enligt miljöbalken 3 kap. 5 §. Området omfattas även av bestämmelserna om riksintresse enligt 4 kap. 1 och 2 §. Sjön ingår i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem med bestämmelser enligt miljöbalken 7 kap. 28 §. För sjön gäller miljö kvalitetsnorm hög ekologisk status och god kemisk status. Planområdet omfattas även av bestämmelser om strandskydd enligt miljöbalken 7 kap.13 §. Området är i den kommuntäckande översiktsplanen från 2019 utpekad som LIS-område.

Enligt underlaget är planförslaget förenligt med gällande översiktsplan 2018 samt fördjupad översiktsplan för Torneträskområdet 2014.

Länsstyrelsen har 2020-02-27 yttrat sig i undersökningssamråd om betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens yttrande

Allmänt

Länsstyrelsens synpunkt från undersökningssamrådet att planförslagets innebörd och konsekvenser är svåra att utläsa kvarstår. Utöver att det är oklart vilka verksamheter som kommer att bedrivas inom området så omnämns t.ex. inte något om innebörden av att nuvarande småbåtshamn försvinner. Så vitt Länsstyrelsen känner till nyttjas hamnområdet för nedsättning av båtar i sjön och det framgår inte var eller hur denna möjlighet skall ersättas.

Det är också svårt att utifrån beskrivningen av planerad verksamhet bedöma i vilken grad rennärigen kommer att påverkas. Kommunen bedömer att planförslaget inte kommer att påverka rennärigen på ett betydande sätt då planområdet sedan tidigare är bebyggt. Länsstyrelsen anser dock att detta inte med självklarhet innebär att rennärigen inte påverkas mer än tidigare. Förslaget innebär ju en möjlighet till utökning av verksamheterna med utökad byggrätt och konsekvenserna av detta bör bättre beskrivas bl.a. med utgångspunkt från påverkan på rennärigen. Länsstyrelsen framförde i granskningsyttrandet över översiktsplanen att det är viktigt att utreda hur rennärigen påverkas i samband med att detaljplaner tas fram.

Ett genomförande av planförslaget kräver att strandskyddet upphävs, eftersom strandskydd återinträder när ny detaljplan upprättas. Kommunen hänvisar till att området utpekats som LIS-område i översiktsplanen och att föreslagen detaljplan bidrar till landsbygdsutveckling. I granskningsyttrandet över aktuell översiktsplan framförde Länsstyrelsen att *"Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att peka ut LIS-områden i direkt anslutning till Torneträsk, och andra sjöar inom bygden."* Eftersom området i detta fall redan är lagligen ianspråktaget så anser Länsstyrelsen dock att strandskyddet kan upphävas, men med stöd av särskilt skäl 1, istället (MB 7 kap.18 c § pkt 1). Dock gäller ändå att strandskyddets syften i form av allemansrättslig tillgänglighet och goda livsvillkor för växt- och djurlivet, alltid måste uppfyllas. Länsstyrelsen anser därför att det inte är lämpligt att medge kvartermark på hela strandområdet, utan att hela strandremsan behöver utgöras av allmän plats natur. Länsstyrelsen anser dessutom att något mer än den prickade marken i söder behöver utgöras av naturmark eftersom den delen av strandområdet inte kan anses vara ianspråktaget. Det område som utgörs av i huvudsak piren behöver kunna nås även från angränsande stränder och även från ovanliggande områden, eventuellt med bil för nedsättning av båt.

Länsstyrelsen anser att kommunen bör tillämpa utökat planförfarande, då Länsstyrelsen inte anser det vara tydligt att planförslaget är helt i överensstämmelse med översiktsplanen eller Länsstyrelsens granskningsyttrande. För området så vitt Länsstyrelsen kan se föreslås fritidsbostäder. Därutöver anser Länsstyrelsen att borttagandet av båthamnen kan vara av betydande allmänt intresse.

Prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL

Förutsatt att strandskyddsfrågan hanteras i enlighet med Länsstyrelsens rekommendationer samt att det tydliggörs hur riksintresset rennäring inte påtagligt påverkas har Länsstyrelsen inte några invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att beslutet att anta detaljplanen behöver prövas enligt bestämmelserna i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Samråd

Samråd har hållits med Länsstyrelsens enheter för miljöskydd, naturmiljö, samhällsskydd samt med enheten för naturresurs- och rennäring.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Willy Sundling med Inger Krekula som föredragande.